

Europese regelgeving beïnvloedt hoe dan ook bodembeheer

Nederland gidsland op bodemgebied, we horen het nog altijd graag. Een nuchtere vergelijking met het buitenland laat ook nu nog zien dat de regelgeving op het gebied van bodem in Nederland sterk ontwikkeld is. Met zijn allen houden we al jaren in de gaten hoe de inhaalslag verloopt die de EU beoogt met de Kaderrichtlijn Bodem. We moeten ons alleen niet blindstaren op het feit dat de ontwikkeling van deze KRB al jaren feitelijk stilstaat. De EU ontwikkelt op verschillende andere terreinen regelgeving die ook het bodembeheer zeer zeker beïnvloedt of dat zal gaan doen. Dat gebeurt onder meer via specifiek op de bodem gerichte bepalingen in de bestaande Kaderrichtlijn Afvalstoffen en Richtlijn Milieu aansprakelijkheid en in de bijna afgeronde Industriële Emissies Richtlijn. Het artikel van Marijke Cardon van de OVAM over de Richtlijn Industriële Emissies geeft een illustratie van zulke bepalingen.

Door Arthur de Groof

Over de auteur:

drs. A.A. de Groof is senior adviseur bodembeheer bij Grontmij en co-voorzitter van het organiserend comité van de in dit artikel genoemde COMMON FORUM-NICOLE workshop

TRANSPPOSITIE VAN EUROPESE REGELS IS KEUZES MAKEN

Een deel van het artikel van Marijke Cardon vat samen hoe Europese regelgeving tot stand komt. In het oktobernummer uit 2007 van het tijdschrift Bodem (Tijdschrift Bodem 2007-5, pp. 201-203), heeft Maartje Nelemans van het ministerie van VROM al eens een uitgebreide versie daarvan gepresenteerd. Waar het nu om gaat is dat een Europese Richtlijn geen directe wetgeving is, maar lidstaten verplicht om binnen een bepaalde tijd in de Richtlijn vastgelegde zaken bij nationale wet te regelen. Dat omzetten in nationale regelgeving heet transponeren. Zo moet elke lidstaat de transpositie van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen uit 2008 op uiterlijk 12 december 2010 hebben afgerond en heeft Nederland de transpositie van de Milieu aansprakelijkheidsrichtlijn vormgegeven door de aanpassing van de Wet milieubeheer van 1 juni 2008. Het verschil van Richtlijn tot Richtlijn hoeveel speelruimte de lidstaten bij die transpositie hebben. Vanuit de praktijk bezien is de periode waarin die transpositie plaatsvindt dus heel belangrijk: dat is het moment om ervoor te zorgen dat de regelgevers goed zicht hebben op de gevolgen voor de praktijk van door hen te maken keuzes.

VERANTWOORDE KEUZES VOOR DE PRAKTIJK

Twee Europese netwerken van bodemprofessionals, COMMON FORUM en NICOLE, organiseren een paar keer per jaar symposia waarop deelnemers in internationaal verband elkaar bij kunnen praten over de laatste ontwikkelingen in de bodemwereld. Globaal gezien doet COMMON FORUM dit voor bodemambtenaren bij milieuministeries, terwijl NICOLE de bodemspecialisten van de industriële bedrijven, de adviesbureaus en de wetenschappelijke wereld bij elkaar brengt. Bij elk symposium kijkt het ene netwerk met een in omvang bescheiden delegatie bij de ander mee. Dat nu zoveel voor de bodemwereld relevante regelgeving in ontwikkeling is, was voor beide netwerken reden om gezamenlijk een symposium te organiseren. Begin juli is in het Italiaanse Triëste gesproken over deze zich ontwikkelende regelgeving. Marijke Cardon bijvoorbeeld heeft op dat symposium

de ontwikkelingen rond de Industriële Emissie Richtlijn gepresenteerd.

EFFECTEN ZIJN ER OOK NU AL

Zoals u hierboven al kunt zien is de Milieu aansprakelijkheidsrichtlijn al in de Nederlandse regelgeving verwerkt. Te laat dus, zou je zeggen, om het daar nu nog over te hebben. Uit de tot nu toe bekende uitspraken van het Europese Hof van Justitie blijkt dat bedrijven aansprakelijk kunnen worden gehouden voor verontreiniging die zich weliswaar op hun terrein bevindt, maar waar ze verder niets mee te maken hebben. Een groot Italiaans bedrijf had honderden miljoenen uitgegeven aan de sanering van de bodem op één van hun industriële locaties. Zich baserend op de Milieu aansprakelijkheidsrichtlijn stelde de lokale overheid dit bedrijf niettemin voor nog eens honderden miljoenen aansprakelijk, omdat men vond dat het bedrijf zich niet genoeg had ingespannen om de verspreiding van de verontreiniging tegen te gaan. De omvang van dit soort claims, in dit geval het gevolg van een nationale interpretatie van een Europese Richtlijn, kan dus zo groot zijn dat alleen al het risico om ze tegen te komen belangrijke investeringen in de industrie kan ontmoedigen. Daarom is het ook in deze fase nog van belang om dit soort gevolgen voor de praktijk bij besluitvormers onder de aandacht te brengen.

De Richtlijn Industriële Emissies gaat naar verwachting later dit jaar de transponeringsfase in. Hoe lang de lidstaten over deze transpositie mogen doen wordt waarschijnlijk bekend met het oordeel van de Europese Raad dit najaar. Er zijn zorgen over de effecten van de nogal technische benadering van de Richtlijn, waarin de situatie op locatie bij het stoppen van de activiteiten wordt vergeleken met situatie bij de start ervan. Hier zijn de door een lidstaat te maken keuzes van belang, omdat de Richtlijn op zich ruimte geeft om te komen tot onmogelijk na te leven eisen aan de monitoring. Het is dus van belang om als bodemsector actief aan dat nationale besluitvormingsproces deel te nemen. Het kan dus geen kwaad als de branche organisaties binnenkort alvast het voor de transpositie verantwoordelijke ministerie hierover benaderen.

MEER WETEN

De presentaties en het verslag van het symposium in Triëste geven een aardig beeld van de mogelijke gevolgen van bepaalde keuzes bij de transpositie van Europese regelgeving. U kunt deze vinden op www.nicole.org.